

659. Nibble, Håtuna sn.

Pl. 28.

Litteratur: Handlingar i ATA 1927, 1928, 1932; Brev från J. H. Söderlund till O. v. Friesen 6/4 1927 (UUB); Stockholmstidningen 7/4 1927; S. B. F. Jansson i Fornvännen 1943, s. 315.

Runstenen står i skogen 1,8 km. ÖNÖ om Nyborg, 800 m. V om Markeby, 250 m. N om Nibble gård (numera endast ett torp under Nyborg, 50 m. NV om åkerkanten och 35 m. S om stora kraftledningen. Ristningsytan vetter åt SSÖ. Runstenen upptäcktes under timmerhuggning våren 1927 och låg då på marken med ristningen uppåt. Den restes följande år på fyndplatsen, som av allt att döma har varit stenens ursprungliga plats.

Grå, strimmig gnejs. Höjd 1,50 m., bredd (över ristningens nedre del) 1,67 m. Den ristade ytan är ett klov, med någorlunda jämn yta. Toppen av stenen är avslagen och har ej kunnat hittas. Ristningen är djupt huggen och väl bevarad, med rund, jämn botten i ristningslinjerna. Korset har dock betydligt finare och smalare linjer.

Inskrift:

· kairbiarn · auk · kyliR · auk · iukair · auk · o . . . raisa stain · aftir · kairmund · karl

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Gæirbiorn ok Gyllir ok Iogæirr ok . . . ræisa stæin æftir Gæirmund karl.

»Gerbjörn och Gyller och Joger och . . . resa stenen efter Germund bonde.»

Till läsningen: Mellan hst och bst i 1 k finnes upptill nära ramlinjen en fördjupning, som kan vara huggen, men sannolikt är naturlig. 13 k är icke stunget. 14 y är tydligt stunget, med ett kort streck. 23 k är icke stunget. Alla runorna i namnen äro fullt säkra. Hst i 31 r är borta; bst är säker. Bst i 57 l är svag. Intet sk efter 57 l. — Jansson: 1 k och 13 k troligen stungna. 46 k möjligen stunget.

Om namnet *Gæirbiorn* se Sö 213, U 154 och 490, om *Gæirmundr* U 29, om *Iogæirr* Sö 234. Namnet *Gyllir* synes f. ö. icke vara belagt, varken i inskrifter eller i medeltida urkunder.

Fyra män ha rest stenen. Det omtalas icke, i vilket släktskapsförhållande de ha stått till den döde. Förmodligen var det deras far; han kallas för *Gæirmundr karl*, d. v. s. bonden själv, den gamle. Själva voro de sönerna, *drængiar*, i gården. Ordet *karl* förekommer ej ofta som appellativ. Jfr dock Ög 81 och Sö 166.

660. Norränge, Håtuna sn. Nu i Håtuna kyrka.

Pl. 29.

Litteratur: Handlingar i ATA 1931, 1932; Dagens Nyheter 23/6 1931; S. B. F. Jansson i Fornvännen 1943, s. 314 f.

Äldre avbildningar: H. Arbman foto 1931 (ATA); G. Olson foto 1932 (ATA).

I samband med plöjning av en åker på Norränge ägor i juni 1931 sprängdes ett större stenblock, som sedan gammalt hade legat i åkern till hinder för arbetet. Då de söndersprängda delarna av blocket lyftes upp för att föras bort, visade det sig, att blocket på den nedåt liggande sidan bar en runinskrift. Saken anmäldes för Riksantikvarien, som genom antikvarien H. Arbman lät verkställa undersökning på platsen.